

2018: la cultura com a dret pendent

Published by [Interacció](#) [1] on 23/11/2018 - 09:22 | Last modification: 23/03/2026 - 09:19

L'informe del CoNCA 2018 desplaça el focus cap a la dimensió social de la cultura i posa en evidència una tensió de fons: el sistema cultural català ha prioritzat la creació i la infraestructura, mentre ha deixat en segon pla l'accés, la participació i l'equitat.

L'informe del CoNCA 2018 no se centra només en el funcionament del sector cultural, sinó en la relació entre cultura i societat. I en aquest desplaçament hi ha una presa de posició clara: les polítiques culturals han estat històricament orientades a la producció i a la construcció d'infraestructura, mentre que la dimensió social ha quedat relegada.

Aquest desequilibri apareix des del preàmbul. El document assenyala l'infrafinançament crònic de la cultura i reclama un increment substancial dels recursos, situant objectius com el 2 % del pressupost del govern o noves vies de finançament. Però el problema no és només quantitatiu. També és de prioritats. L'estructura de les polítiques culturals s'ha mantingut força estable i poc permeable als canvis socials i als nous formats culturals.

L'informe introdueix així una idea clau: cal redefinir què entenem per cultura i a qui s'adrecen les polítiques culturals. Les dades mostren una distància significativa entre la cultura institucional i la percepció ciutadana. Només un 22 % de la població associa la cultura amb els àmbits tradicionals d'actuació del Departament, mentre que altres dimensions com el coneixement, la ciència o les tradicions tenen més pes social.

Aquesta distància es tradueix també en desigualtats d'accés. El nivell educatiu i la renda condicionen fortament la participació cultural, i el mateix informe planteja la idea de "pobresa cultural" per descriure la pèrdua relativa de capacitat d'accés a la cultura entre determinats grups socials. El preu, el temps disponible i les condicions de vida apareixen com a barreres estructurals.

En aquest context, la democratització de la cultura esdevé un repte central. No només en termes d'ampliar públics, sinó de transformar les condicions d'accés i participació. El document és explícit: sense generar demanda i sense abordar les desigualtats, l'acció cultural queda concentrada en una part reduïda de la població.

El paper de l'educació emergeix com a eix estratègic. La correlació entre nivell educatiu i participació cultural és directa, fet que reforça la necessitat d'articular polítiques conjuntes entre cultura i educació i d'incorporar l'educació artística des de les primeres etapes.

També el món associatiu apareix com un actor clau per a la mediació i la cohesió social, tot i que amb recursos limitats. I, en paral·lel, el document obre el debat sobre la democràcia cultural i els drets culturals, recordant que el reconeixement formal de la cultura com a dret no s'ha traduït encara en desenvolupament efectiu.

Finalment, l'informe situa el paper central del món local en el sosteniment del sistema cultural. Els ajuntaments assumeixen una part majoritària de la despesa i han estat determinants per mantenir l'oferta cultural durant la crisi, tot i les desigualtats territorials i de capacitat entre municipis.

El 2018 no descriu només un sistema cultural. El qüestiona. I ho fa des d'un desplaçament clar: de la cultura com a sector a la cultura com a dret, com a pràctica social i com a condició d'equitat. El que queda obert no és tant com produïm cultura, sinó qui hi pot accedir i en quines condicions.

PDF [\[06_2018\] Dimensió social de la cultura](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: treball cultural i professionals

Tags: finançament de la cultura

Tags: equipaments culturals

Tags: polítiques culturals

Tags: drets culturals

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2018/dimensio-social-cultura>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/conca_informe_2018_dossier.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/7831>